

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita Beati Aloysii Gonzagæ E Societate Iesv,
Ferdinandi S. Rom. Imp. Principis, Marchionis
Castilionensis F. Natu Maximi, Libri Tres**

Cepari, Virgilio

Coloniæ Agrippinæ, 1608

c. 2. De rebus, Romæ in professorum domo, cum inibi moraretur, ab eo gestis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43934

fabilis omnibus, superiorum tam reuerens,
 dictoq; audiens, tam pius aduersus Deum,
 tanta caritate in eum æstuans, atque omni-
 bus denique virtutis numeris perfectus, ut
 non modo omnium tyronum ore, velut
 quidam è Diuorum gente, prædicaretur,
 ac pro tali in congressibus omni obseruan-
 tia coleretur, quæque ille conigerat, aut v-
 surparat, pietatis causa oculis honestaren-
 tur, verum etiam ij qui tyrocinium excesse-
 rant, quæ illi in manibus, vsuue fuissent, re-
 liquiarum instar hominis eximiè sancti,
 cupidè expeterent. Itaque libellus è quo in
 paterna domo vnde eum detulerat, Virginii
 Matri preces laudesque recitare erat sol-
 litus, eodem ferè temporis spatio, pietatis
 causa, ablatu, hodie in Sicilia custodi-
 tur. Breuiarium item Canoniarum precû,
 indidem ab eo allatum, apud Concionato-
 rem quendam etiamnum reliquiarum ve-
 nerationè habet. Apud alios præterea eo-
 dem loco hæctenus, ex eo tempore, fuit. a-
 deò maturè eius præclara sanctitas, virtu-
 tisque excellentia comperta est.

CAPVT SECVNDVM.

DE REBVS, ROMAE IN PRO-
 fessorum domo, cum inibi mora-
 retur, ab eo gestis

N S

Solent

Solent Romæ Societatis tyrones, postquam vno alteroue mēse in domo S. Andreae cōsumpto, rectū ingressos cursū, neque in religiosis institutis omninō peregrinos esse apparet, aliquot hebdomadas, aut menses ad professorum Domum, cui Iesu cognomentum est, destinari. Ibi certa domus parte à ceteris disclusa, sacra facientibus ministrant, legunt super mensam, alia munia obeunt, perinde atq; in tyrocinij domo solent. Præter eum qui ex ipsorū numero delectus, Præfectus dicitur, cui à Rectore provincia demandata est officia partiēdi, ut à quibus oportet rectè & ordine, & certis horis, quas illum obseruare conuenit, præest illis etiam Pater quispiam grauis, & rerum asceticarum peritus, qui eos penitentia lustrat, dirigit, vicem denique in eo loco Magistri tyronum fungitur. Huc ergo à Rectore missus est ALOYVS cum tres circiter menses inter tyrones egisset, quod mandatum lætus imprimis accepit, duabus de causis, quarum vtramq; è pietate petebat. Altera erat, quòd Patrum exemplis, quæ ætate prope omni in administratione rerū alijsq; religionis negotijs transmissa, inibi vel templi & domus munera sustinent, vel summum Societatis magistratum, qui illic sedem habet, in re communi gubernanda, opera consilioq; subleuant, suntq; eiusmodi, vt

di, vt in eorum vitas, velut in speculum religioſæ virtutis inſpicere liceat, plurimum ſe ad eã profecturũ ſperabat. Altera, quod qua erat erga ſacraſſimum Eucharistiæ myſterium pietate, quæ ſemper fecit, vt in paterna etiam domo libenter ſacrorum admi- niſter eſſet, vehementer lætabatur, huic ſe functioni ex profeſſo designatum eſſe. Ceterum fuiſſe illum animo in ſanctum illud Sacramentum admodum propenſo, vſque eò inter omnes, quibuſcum verſatus eſt, conſtat, vt cum de exprimenda eius effigie deliberaretur, multis placeret eo habitu pingi, vt ſacratam hoſtiam ſubmiſſis genibus adorantem referret. Inſtammabant eius voluntatem oblectamenta, & illecebræ mentis notabiles, quibus inter capſeda ſacra illa myſteria, perfundebatur. Neq; id, eius integritatem animi, & exquiſitã, quã adhibere ſolebat, præparationẽ cõſideranti, mirũ videri debet. Simul ille ad ſacrum epulum accedebat, ſimul animum præparabat ad alterum. Ac præter cetera officia pietatis, quibꝰ vacabat, quãlibet hebdomadẽ ita patiebatur, vt tres primores eius ſerias, alteram, tertiam, & quartam agendis tribus ſanctiſſimæ Trinitatis perſonis ſigillatim, pro tam eximio communi- catæ ſecum Eucharistiæ beneficio, gratijs conſecraret. tres item poſteriores, quintam, ſextam,

sextam, & sabbatum ijsdem personis seor-
 tim singulis orandis impendebat, vt facul-
 tatem sibi præstarent, ita vt oporteret pro-
 ximo consequente die Dominico cælestis
 conuiuij ineūdi. Non rarò quot hebdoma-
 dibus, statis horis in sacram ædem, aut eius
 Odeum se recipiebat, atque ibi Augustissi-
 mam Eucharistiam adorabat, & precibus
 Deo ferendis non nihil temporis traduce-
 bat. Pridiè quàm eius particeps fieret, id v-
 num mysterium in omnibus ipsius sermo-
 nibus & congressibus versabatur, in quibus
 liquida quædã voluptas, & diuinus ardor,
 quo eius animus interea completeretur, emi-
 nebat. Id cum nonnullis sacerdotibus gna-
 rum esset, dabant operam, vt Sabbato quie-
 bus horis colloquendi potestas est, eum ex-
 quisitis reconditisq; sententijs, de hoc in-
 explicabili arcano, sermones habentem au-
 dirent, ac negabant vberiore se vnquam
 pietatis sensu, quàm dominico die sacris o-
 perari. nimirum Aloysij verba eorū mē-
 tes commorāt, atque incenderāt. Erat verò
 hoc adeò peruulgatum, vt quoties vel extra
 dominicum diem cupido quempiam in-
 cessisset impensius ac iucundius Eucharis-
 tiæ vel sumendæ, vel faciendæ, pridie se ad
 eum aggregaret, atque ex composito in ser-
 monem, hac de re, delabi studeret. Sabbato
 vespere his cogitationibus imbutus quie-
 ti se

si se tradebat, Dominico prima luce cum euigilasset, hoc idem agebat, tum horam ipsam de admirabili, quæ in Eucharistia fit, animi cum Deo coniunctione commentabatur. hac elapsa Aedem lacram rei diuinæ operam daturus, petebat, inter quam semper immobilis genibus nitebatur. Suscepta Eucharistia, seuocabat se in angulum, è quo videre illum erat postquam aliquamdiu quasi alienata à sensibus mente orarat, agrè se in pedes erigentem, & propè languido gradu è templo efferentem. Iucundo verò diuinæ amoris motu, suauitatibusque cælestibus pleno interea pectore fruebatur. Reliquis antemeridianis horis sancto silentio intentus, aut preces recitabat Deo, aut eum tacitus speculabatur, aut piè aliquid à D. Augustino, vel Bernardo litteris mandatum legebat. Hac igitur gratia, lætus in Professorum domum migravit, in qua cõperit Tyronum disciplinã commissam esse Hieronymo Plato viro virtute, rerum diuinarum studio, atque omnis Christianæ Philosophiæ scientia singulari. Testes sunt eius libri tum pridem editi, tum reliqui argumento illis similes, quibus cum, per immaturam mortem, extremam manum non licuisset imponere, magno religiosorũ hominum detrimento, nunquam lucẽ aspexerunt. In ijs admirabili via, & ordine

ratio-

rationem tradebat mentem ab his fortuna
 ludibrijs distrahendi, domandi, ac mode-
 randi corporis, motus omnes animi frænā-
 di, atque ordinandi, vitia, prauosque habi-
 tus extirpandi, virtutes omnes homini reli-
 gioso iūm ad seipsum regendum, iūm ad
 consuescendum cum alijs, necessarias parā-
 di, cum Deo denique perfecta se charitate
 iungendi. Duobus iam libris absolutis,
 mors nobis ereptum, affectum opus relin-
 quere compulit. Hic ergo Pater, vt erat
 pius ante alios, & sapiens, postquam su-
 curæ traditum Aloyſium vidit, pro ea o-
 pinione, quam iam inde à primis diebus,
 quibus primū eum nosse cœperat de eo
 habebat, valde gauisus est. Quod porrò fue-
 rit ab initio ipsius de Aloyſio iudicium
 liquet ex litteris, quas de ijs, quæ in accessu
 ALOYſII ad Societatē euenerunt, sua ma-
 nu scripsit, ad adolescentem de Societate
 nostra, qui id temporis in Collegio Neapo-
 litano literis studebat. quarum rerum esti-
 iam ante mentio facta est, tamen vt tā i Pa-
 tris testimonio confirmetur, non erit abs-
 re eas litteras ad verbū hūc collocare. Scri-
 bit igitur in hunc modum.

CARISSIME FRATER IN
 Christo. Pax Christi.

Litteris

Litteris, quas à te nuper accepi, carissime Vitellesche, non equidem scio quid melius tibi, gratius respondere possim, quàm si te de quodam magni nominis tyrone Societatis nostræ, qui quinto abhinc die, (erat is D. Catharina sacer) in domum D. Andrea se contulit, certiores faciam. Est adulescenti nomen ALOYSIO Gonzaga. natus est patre præcipuo Marchione, non longè à Mantuanorum ditione, quorum Ducem arctissima necessitudine attingit, atque ipsi, quippe stirpis maximo, spes successionis incumbere. Verùm ubi DEO placuit eum sibi vindicare, duobus circiter abhinc annis, cùm in regia Philippi Hispaniarum Regis versaretur, ad Societatem adiunxit animum, eumque disertè Marchioni patri suo, qui & ipse in eadem regia erat, patefecit. Is factò sepius eius periculo, ad extremum concessit, neque ita multò post reuersus ex Hispania, scripsit ad Scipionem Gonzagam V. Illustrissimum propinquum suum, qui modò Hierosolymorum est Patriarcha, uti cum Præposito nostro Generali ageret, filiūq; suo illi nomine offerret. Verùm quoniam, ut ante dixi, primogenitus erat, quem hereditas manebat, opus fuit illi iure suo fratri cedere, quod cū sine Caesaris auctoritate fieri nō posset, aliquot interim menses abierunt. Nihilominus tamen, re deniq; omni transacta cū se optimus adolescens iam in portū inuehē posse speraret, pater illi in mora fuit, qui sue vehementi in illū amore, siue spe, quam in eo reposue-

rat seu, vt ipse modo ad P. Generalem scribit,
 quod immaturam adhuc tantæ rei, eius aetatem
 putaret, vt tandem comitatum illi daret exorari
 se non sinebat, & complures eum annos re-
 morari destinaret. Ibi verò eximia adolescentiæ
 constantia feruorq; mentis enituit. tamen si enim
 maiori quàm explicari possit obseruantia patrem
 suum colebat, nullum tamen vnquam eius
 sollicitandi, viasq; omnes ad ipsius flectendum
 animum persequendi, finem fecit. cum verò nihil
 æqui boni impetraret, litteras sanè ardentes ad
 Praepositum Generalem dedit, quibus petebat, vt
 per eum sibi, in salutatio patre, venire liceret. Cui
 Praepositus Generalis abnueret, res vsque ad hoc
 tempus dilata est. Iam verò, qua arte equidem
 nescio, certè impetrata tandem venia, habitu Ec-
 clesiastico, decem circiter equitibus comitatus,
 Romam venit. Eius aduentus adeò percrebuit,
 rat, quacumque iter haberet, atque etiam
 iam Roma paucis diebus, quibus in aditu
 Scipionis Gonzaga diuersatus est, iam eman-
 narat in vulgus ad Societatem eum inuen-
 dam venire, vt cum per idem tempus ad Pon-
 tificem Max. adiret, vt eius benedictione ad ce-
 pta persequenda muniretur, vulgato in aula,
 eius consilio, eorum hominum corona ambiretur,
 quorum studia & cura quoniã immensum quatu-
 rum ab eius sententia dissidebant, intenta in illa
 ora, velut in portentum, tenebant. Proxima die
 enim superiore feria secunda, qua vt dixi, D. Ca-
 thar.

zhar.
 dem
 cum
 dote.
 nobil
 stris,
 pollet
 dum
 satus.
 tus. P.
 vid lo
 num
 ter ia
 atq; i
 firma
 que st
 sunt h
 fateta
 anno
 vehen
 inter
 & pe
 tum h
 bus ap
 tum f
 in me
 de eiu
 bant,
 per a s
 etatis

zhar.

tharina dicata fuit, ad D. Andreã se recepit, eo-
 dem illo Patriarcha prosequente, qui ibidem, vt
 cum P. Generali pranderet, remansit. Iam verò
 dotes eius, mihi crede, sunt eiusmodi, vt generis
 nobilitas, quam modò cognouisti, quam sit illu-
 stris, decorum eius postremum sit. Ingenio tantũ
 pollet, vt quamuis octauum decimum annum nec-
 dum attigerit, sit q̄, tãdiu in principum aulis ver-
 satus, tamen Logicis, Physicisq̄, sit apprimè erudi-
 tus. Prudens verò & consideratus in verbis, vt (se-
 riò loquor) nos omnes obstupesciat. Eius illud v-
 num tibi argumento esto, quod Marchio eius pa-
 ter iam in familia sua negotijs eum adhibebat,
 atq; in epistola qua illum P. Generali offert, af-
 firmat se illi donare id quo nihil carius, maioris-
 que spei haberet vsquam. Verum enim verò nihil
 sunt hac omnia ad eius virtutem, & sanctitatem.
 fatetur siquidem ipse iam inde ab octauo circiter
 anno Deum se timere cœpisse, satisq; id ostendũt
 vehementes, quibus agitur pietatis motus. nam
 inter precandum continuis lachrymis abundat,
 & perpetuò prope, animum collectum, atq; intẽ-
 tum habet, quòd cum ex ipso vultu, tum è mori-
 bus apparet. Domestici narrant in more illi posi-
 tum fuisse quatuor, aut quinq; tempora interdũ
 in meditando agere. noctu idem factitabat, sed
 de eius temporis partitione nihil comperti habe-
 bant, quod iampridem, in exuendo, nullius vti o-
 peras sustinebat, sed retrusus in cubiculum pro pi-
 etatis & ardoris modo deuoti Deo animi officijs
 se tra-

se trahere. Ne verò me putes res eius in manu
 attollere, hoc tibi narraſſe ſufficiet, quòd ſuo con-
 greſſu P. Andream Spinolam tantoperè ſibi deſig-
 nerit, atque in tantam ſuæ præclaræ indolis, vir-
 tutisq; admirationem traduxerit, vt ille de eo
 mecum poſtea agens, cenſeret me, quem quantum
 illum faciam vides, in eo laudando frigidiorẽ
 fuiſſe. & tamen eadem eſt P. Generalis, noſtre
 rûq; omnium, qui ſunt hic Romæ, Mediolani, Mi-
 tuæ, vbi aliquamdiu commoratus eſt, de eo opi-
 nio. Dicendumne ſit quòd ſuper eſt, equidem du-
 bito. metuo enim, ne vt noſtram, ita & tuam
 lætitiã minuat. tamen, quo te, vt pio, eo vota ſu-
 cias, extimulem, non reticebo. Scito ergo nihil il-
 li naturalium, vel cœleſtium bonorũ de eſſe, præ-
 ter valetudinem, cuius ea eſt imbecillitas, vt vel
 ipſe aſpectus ipſius nos extimefaciat. Vno vel altero
 item die, prius quam in Societatis domum in-
 troiret, laborare cœpit è pectore. Affert huius cau-
 ſam, è qua pietatis ſtudium eius cognoſcas licet.
 narrat in eam ſe conſuetudinem veniſſe, vt ſexta
 quaq; feria, aqua & pane nudo, victũ toleraret.
 eam cum proxima etiam ſuperiore ſexta feria
 tenuiſſet, atq; inſuper poſtridiè profectus in pala-
 tium, quò aditum haberet ad Pontificem, cui pro-
 cedes de more oſculatum venerat, ad horam alter-
 tã & vigefimam ieiunus durauit, vehementer
 debilitatum eſſe. Vt vt ſit, ſi curatio vlla opẽ affer-
 re poterit, mandato P. Generalis quicquid dili-
 gentia & ſolicitudine provideri licebit, adhibe-
 bitur.

bitur. iamq; id fieri cœptum est. ac fortassè, fortassè? imò procul dubio, valebit melius Societatis cura ipsum temperante, quàm effreni & precipiti illo æstu absorbente. Itaq; Deum pro illo precare, neque dubita, quin si vita illi & sanitas suppeditet, egregijs illum olim, pro Dei gloria, Societatisq; nomine, facinoribus florentem sis visurus. Hæc omnia (tàmetsi non pauca ad exemplum salutaria præterij) idè pluribus exposui, ut letitiam, quæ per hos dies profectò tanta fuit omnium nostrum, ut nulla propè alia de re sermo esset, tecum communicarem. Hæc tamen conditione, ut hoc gaudium, quod tibi attuli, Deum orando compenses, ut me tot præclarorum hominum, quos quotidie ad hanc sanctam Societatem vocat, ut eam veluti gemmis quibusdam insigniat, sacra necessitudine, atq; imitatione dignè præstet. Deus tibi benedicat. Romæ III. Kalèd. Nouemb. M. D. LXXXV.

Tuus in Christo frater, & seruus:

Hieronymus Platus.

Has litteras cum scriberet Pater, necdum illum intus nôrat, quàm tamen magnificis ab eo laudibus efferatur quiuis intelligit. At simul confitenti operam dare, deq; diuinis rebus, atq; interioris animi rationibus cum eo sermones habere ingressus est, ea omnia singillatim exquisiuit ex ipso, quæ, ut in huius operis procemio narratum est, scriptis prodidit. Tantamq; in hoc adolescentem

innocentiam, tantum rerum diuinarum
 scientiæ lumen, tantam plenæ sanctitatis
 sublimitatem comperit, vt ex eo velut quæ-
 dam è Diuorū numero coluerit, & quoties
 in eius mentionem venit, apud omnes ijsdē
 laudibus ornarit. Sed tum præcipuè cum a-
 liquando cum patre quodam de cœlesti bo-
 atitudine differens, affirmasset cœlites, qui
 ea perfruuntur, vsque eò Deū, quem cognos-
 cunt & intuentur, voluntati accommoda-
 re se, & quodammodo in eam migrare, vti
 nisi quod amet & velit Deus, nihil ament
 aut velint; adiunxit, huius sibi exemplum
 videri in Ludouico nostro elucere, in cuius
 mente, inquit, cum cœlestes illi Deū iucun-
 disime acquiescere sentiant, obsequuntur
 & ipsi huic numinis voluntati, toto sibi se
 eo immortalibus donis & muneribus ex-
 ornando, meritis cumulando, commenda-
 tione tuendo sic collocant, vt cum eum
 gratiosum apud Deū Diuosq; , atque omni
 virtute, & naturæ captu maiori decoro
 effertum intueor, illi mihi certatim, quæ
 maximis eū beneficijs vincire videantur.
 Idem Platus cum iter aliquando Senis habe-
 ret, huiusq; adolescentis præcellētes virtu-
 tes celebraret, Patri cuidam affirmavit, tri-
 burū sibi videri: quod pro tam illustri sancti-
 tate, quā elucentem in eo videret, multaque
 manifesta miracula non ederet. Memoria

tene

teneo audire me Bellarminum Cardinalē
idem sibi admirationem mouere prædicā-
tem, tam inusitatam integritatem vitæ di-
uinis adhuc, quæ quidem scirentur, osten-
tis caruisse. Mansit in ea domo diutius Lu-
douicus quam cæteri tyrones soleant. Pri-
ma luce quotidie hora piè meditando ex-
cæta, ad sacrum vestiariū se cōferebat, ne-
que inde, nisi postquā quinis senisue sacris,
propensa admodum pietate, cœlestiq; gau-
dio ministrasset, pedem referebat domum.
Tātam capiebat suorum sociorum, atq; in-
primis duorum, qui infirmiori valetudine
videbantur, misericordiam, vt Præsides
admoneret, eos suæ sanitatis negligentio-
res esse, ac nimis multis sacrificijs seruire.
Tempus, quod inter duo Sacra intercede-
bat, tacitus ac ne verbo quidem quem-
quam compellans, in angulo quopiam resi-
dens, modo ritè commentando, aut pre-
ces Virgini Matri ferendo, nonnunquam
libros sacros legendo consumebat. A Edi-
tuū, si qua de re monendus, aut consulen-
dus esset aperto capite, iunctis ante pectus
manibus, adibat, coramque astans, tam
reuerenter ac submissè alloquebatur, vt ve-
recundiozem illum faceret. Mandata tūm
ipsius, tūm sociorum eius, non minū
promptè, accurateque exhauriebat, quā
si à Christo D. N. data essent. Feria quin-

ta maioris hebdomadæ negotium ei dederat ædituus, vt ad cenotaphium Christi ardentis lucernas curaret. Ibi cum diu astitisset, nunquam tamen ad aspicienda ornamenta, apparatusque loci, qui sua venustate magnam populi vim contraxerat, oculos sustulit. ergo sciscitanti postea socio, ecquid ei cenotaphium arrisisset, negauit se vidisse. Neque enim sibi visum esse licere, quando aliud ab ædituo in mandatis haberet. Aduersus tyronem deinde, cuius modicum illud in ceteros imperium erat, tantam reuerentiam, obseruantiamque adhibebat, vt ne Præpositum quidem ipsum Generalem maiori colere posset. Prætereunti siquidem assurgebat, caput aperiebat, omne honoris genus habebat, donec ille, qui pro suo pudore, tantum dignationis ferre non poterat, Præsidi quereretur, isque ALOYsio præciperet, vt modum suo officio statueret. quod & fecit. Neque mirum est tantum illis honoris detulisse, dictoque audientem fuisse, quoniam non eum cui obediebat, sed cuius vicem gereret spectabat, & iubentis vocem, tanquam Dei, non hominis vocem interpretabatur. Quod non solum iccirco se facere aiebat, vt maiorem Deo gratiam iniret, sed etiam quod melius sibi esset, cogitare Christum sibi loqui

nonnull.

nonnullamque ei seruiendi occasionem dari. Adijciebat iucundius se ijs, qui inferiorē subditamque maioribus, quàm qui supremam, atque à nullo pendentem potestatem gererent, parere, neque id tam humilitatis studio, quàm quadam, ut ipse appellabat, superbia. etenim si humano iudicio res pēdatur, ægrè quidem hominem ut in hominis, præsertim si neque genere, neque naturæ, fortunæq; dotibus par sit, potestaté sponte veniat, adductū iri. At verò Deo, aut, quod idē est, homini vicē Dei fungēti semet subijcere rem esse longè gloriosissimā. id verò tanto luculētius eminere, quò minus in eo humanus sensus dominetur, paucioraque sint in eo, qui imperat, ornamenta, quæ hominum animos ad se conuertere, & rapere possint. Elapsis antemeridianis horis, tyrones qui in illa domo degunt, inuicem se conferunt; hi ad legendum, alius super priorem, alius super posteriorem mensam; illi ad obeunda culinæ munia. Cum ALOYSIO obtigisset, ut ipse quoque his ministerijs vacaret, pari in ijs, quamuis humilibus, voluptate versabatur atque si eo loco natus, eoque iure esset, cui insita quadam naturæ vi illorum studium congrueret. Anagnostes factus, consideratus in legendo, ac minimè præceps fuit. Succurrit autem quondam;

vt interea nescio quis strepitus fieret in
 triclinio, dum legeret, sic vt minus ab a-
 lijs exaudiri posset. Nactus hanc occasio-
 nem Tyro ille, qui ceteris erat imposi-
 tus, id ad eum reprehendendum arripuit,
 quod eius vitio Patres, ac Fratres le-
 ctionis fructu ea mensa caruissent. atque
 damnum hoc spirituale (sic enim, vt eum
 experiretur, nominabat) multis verbis ex-
 aggerauit. Hic ALOY SIVS, qua erat
 patientia, nihil excusare, veniam orare, e-
 mendaturum se polliceri, ac deinde, quod
 illius focij spirituale damnum resarciret,
 quod iam legerat, de industria iterare. P.
 Hieronymus Platus, qui tantopere eum
 orationi, mentisque actionibus deditum
 sentiebat, eius non nihil auocandi causa,
 imperarat, vt à prandio ac cœna, non v-
 nam modò horam, vt assolet, sed semis
 præterea, cum ijs, qui posteriori mensæ in-
 terfuerant, animum sermone remitteret.
 Ipse etsi prius cibum ceperat, mandato
 satisfacit. At minister huius ignarus, in-
 ter eos qui altero congressu se oblecta-
 bant repertum, palàm in triclinio reum
 semet facere, ac pœnas dare iubet violata
 legis de silentio, extra horam, quæ proxi-
 mè mēsam consequitur, agendo. Fecit ille,
 quod pœnæ nomine impositū est, nulla ex-
 cusatione vsus, neq; vlla dati à Præside mā-
 dati

dati mentione facta, & continuò alterius etiam remissionis, vt erat iussus, particeps esse perrexit. Eo comperto admiratio Ministrum tenuit, deinde iterum ad pœnam vocat. neque ille aut detrectat aut causam vllam dicit. Secundum mensam accersitum ad se P. Platus admonet, in socios offendisse, quòd etiamnum tyro, ob eandem culpam geminata pœna multatus esset. Rogauit deinde quid ita Ministro non indicasset, maiorum concessu id se facere? Respondit ille venisse sibi itè in mentem, silentium suum fortasse alijs prauo exemplo futurum, verum quòd metueret, ne amor in seipsum, superioris veniam ac mandatum, quo illa lege solutus erat, excusando, se in aliquam fraudem impelleret, obstinasse, re dissimulatione trãmissa, pœnam iterum etiam subire, & si quid præterea Minister mouisset, ne cui tacendo offendiculo esset, quid in mandatis haberet, aperire. Valebat plurimum ad aliorum animos accendendos, cernere quàm parato, patientiq; animo animaduersiones sustineret, quãta alacritate quicquid grauius de se, nullo licet suo vel culpæ vel negligentia (quæ duo aut nunquam, aut certè perrarò in eo reperiebantur) merito statutum esset, persolueret. Quinimò sæpenumero euenit, vt quod alij deliquerant, ipse

ipse per errorem infimulatus, libens, nihil-
 que pro se caussatus proinde ac si culpam
 sustineret, plecteretur, at non diu latebat,
 ijs qui in culpa erant, cum illum puniri vi-
 derent, certatim sui abijciendi studio, de
 contracta noxa profitentibus. Reliquo
 die solebat quempiam Patrem ad carceres,
 aut valetudinaria, quò eius domus Sacer-
 dotibus pœnitentiæ ministris mos est
 itare quot hebdomadis sæpius, comita-
 ri, atque interea dum ille vincis aut ægris
 confitentibus sui copiam facit, ipse cæteros
 de Christianæ fidei capitibus, aut ratione
 obeundæ pœnitentiæ erudire. Quando do-
 mi manebat, ea euerrenda, alijsque simili-
 bus humilibus ministerijs distinebatur.
 Cum aliquando vnà cum suis socijs in so-
 lario lintea, quæ è lauatrina eò delata,
 aruerant, complicaret, redijt in memo-
 riam, nihil se eo die, vt quotidie soleret,
 in D. Bernardo legisse. Subijt ergo, post-
 quam aliquamdiu id egerat, cupiditas suæ
 pietati satisfaciendi. Ac licebat illi qui-
 dem, vt & cæteris tyronibus, vbi aliquid
 temporis illi operi dederint, impunè dis-
 cedere. at ille vbi suis cogitationibus ita
 respondit; *D. Bernardus, si eum legeres, quid
 aliud te doceret, quàm obedientiam? Fac igitur
 iam te legisse, & obedientiam adhibe; hoc desi-
 derium deposuit. Legibus omnibus, quan-*
 tum;

tumuis minimæ notæ, tâ studiosè parebat, vt nullius hominis quacumque dignitate præditi gratia eas migraret. Fuit cum Illustrissimo Cardinali Roberto propinquo suo in templi vestiarium eius visendi causa venienti se excusans negaret potestatem sibi esse cum eo loquendi. qua ille excusatione recreatus non prius cum eo sermonem contulit, quàm à P. Generali permiffum esset. Denique tâm erat in omni officij munere perfectus, tâ recti & salubris omnibus exempli, vt in omnium, qui in ea domo erant, sinu habitaret, atque adolescens Sanctus audiret. Duobus ibi mensibus exactis in domum tyronum D. Andreae reuocatur.

CAPVT TERTIVM.

*QVEM AD MODVM RELI-
quum tyrocinij tempus traduxerit
dequè singulari eius precan-
di facultate.*

Reuersus ad tyrocinij sedem **ALOSIVS**, quæ est ad D. Andreae, præstantibus Patrum, quos in Professorum Domo viderat, exemplis plurimùm ad studia virtutis arrectus, primùm de omnibus, quæ dum abesset, intus in animo suo gesta esset, tyro-
num